

GUIA DIDÀCTICA

L'ATRAPAPISTES AL MUSEU ARQUEOLÒGIC EL CASTELLOT DE BOLVIR

UNIÓ EUROPEA
Fons Europeu de
Desenvolupament Regional

Generalitat
de Catalunya

CONSELL COMARCAL
DE LA Cerdanya

CERDANYA
La Gran Vall del Pirineu

Ajuntament
de Bolvir

Espai Ceretània

Jaciment arqueològic del
Castellet de Bolvir

Guia didàctica EL CASTELLOT DE BOLVIR

I - DADES TÈCNIQUES

Destinatari: CICLE MITJÀ

Tipus d'activitat: JOC DE PISTES

Localització: El Castellot de Bolvir i Espai Ceretània

Temporalitat: 2 hores recomanades

Una primera part per desenvolupar individualment i una segona part en grups cooperatius, i, al final, posada en comú.

II - DESCRIPCIÓ I ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Teniu a les mans un quadern didàctic sobre l'**Espai Ceretània** i el **Castellot de Bolvir**. Aquest quadern de treball és un joc de pistes mitjançant el qual descobrirem, també a partir de restes materials que es conserven i a partir de reflexions dels mateixos alumnes, quan i per qui va estar ocupat aquest indret i com era la vida en cada moment, amb l'ajuda d'il·lustracions i imatges que faciliten aquest coneixement. Així mateix, descobrirem la importància de la tasca dels arqueòlegs i arqueòlogues d'investigar i esdevenir vertaders detectius del passat per transmetre com era la vida en els diferents moments de la història.

A continuació tenim el detall del que podeu trobar en aquest dossier:

- Qüestions prèvies de motivació i contextualització.
- Activitats durant la visita a l'**Espai Ceretània** i el **Castellot** que segueixen un itinerari.
- Propostes de síntesi de tot el procés d'aprenentatge.
- Activitats d'aprofundiment per dur a terme al centre.

III - OBJECTIUS ESPECÍFICS I COMPETÈNCIES

- Conèixer les diferents civilitzacions que han habitat el Castellot i com era la seva vida quotidiana.
- Saber situar el jaciment en la línia del temps històric que li correspon.
- Descobrir les restes materials que ens han arribat fins avui i contextualitzar-les.
- Valorar la tasca dels arqueòlegs, en tant que detectius del passat, per saber com era la vida en les diferents ocupacions.
- Potenciar l'actitud de respecte vers diferents maneres de viure i entendre el món.
- Incentivar, mitjançant un joc de pistes, la participació i el gaudi del patrimoni cultural.
- Fomentar la conservació i la valorització del patrimoni cultural.

COMPETÈNCIES CLAU

Competència en consciència i expressió culturals (CCEC)

CCEC1. Reconeix i respecta els aspectes fonamentals del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, comprenent les diferències culturals i la necessitat de respectar-les en un entorn intercultural.

CCEC2. Reconeix i s'interessa per les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni a través dels seus llenguatges i elements tècnics, en diversos mitjans i suports, en un context en contínua transformació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES de L'ÀREA PRÒPIA

Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural

- Demostrar curiositat, formulant-se preguntes investigables i fer prediccions raonades per conèixer objectes, fets i fenòmens.
- Comparar i interpretar la informació, les dades obtingudes en la investigació i les prediccions realitzades per proposar respostes possibles a les qüestions plantejades.
- Presentar els resultats de les investigacions, amb un llenguatge acurat per explicar els resultats i el procés de les investigacions realitzades.
- Proposar possibles solucions que puguin donar resposta a un problema o necessitat compartint-les a través de descripcions orals, representacions i models i establir cooperativament criteris per avaluar el projecte i la gestió del treball conjunt.
- Identificar les característiques, propietats i l'organització dels elements del medi natural, social i cultural a través de metodologies d'indagació i utilitzant les eines i processos adequats.
- Mostrar actituds de respecte cap al patrimoni natural i cultural reconeixent-lo com un bé comú, comprenent les relacions que s'estableixen i fent prediccions dels possibles efectes.
- Posar en valor i protegir el patrimoni natural i cultural considerant-lo com un bé comú, adoptant conductes respectuoses per al seu gaudiment i proposant accions per a la seva conservació i millora.
- Identificar i contextualitzar temporalment, esdeveniments de l'entorn proper, per poder interpretar el present com a producte del passat i comprendre la incidència de les decisions actuals en el futur.
- Interpretar canvis i continuïtats del medi establint relacions de causalitat en diferents moments històrics.
- Conèixer els trets de les diferents societats al llarg del temps i el paper que les persones han desenvolupat en la història

IV - SABERS

Coneixement del medi natural i cultural

- Societats i territoris.
- Lliçons del passat.
- Ubicació i relació de fets i esdeveniments de l'entorn proper en eixos cronològics, digitals i analògics, per entendre el temps històric.
- Classificació i ús de les fonts històriques: orals, escrites i patrimonials, com a via per a l'anàlisi dels canvis i les continuïtats a la localitat al llarg de la història
- Ús de la investigació i els mètodes de treball científic per a la realització projectes que analitzin fets, esdeveniments de la localitat amb perspectiva històrica, contextualitzant-los a l'època corresponent (prehistòria i edat antiga), de la vida quotidiana de l'entorn.
- Interpretació de les accions de les persones com a subjectes en la història, dels diferents grups socials, relacions, conflictes, creences i condicionants per entendre que el present és el resultat de les accions del passat.
- Coneixement de les expressions culturals i artístiques de l'entorn per comprendre l'època en què va ser creat com a resultat d'una manera d'entendre el món en el seu context temporal.
- Coneixement del patrimoni natural i cultural per valorar-lo i preservar-lo

V - TEMPORITZACIÓ RECOMANADA DE LES ACTIVITATS DE CAMP

¾ d'hora: Contextualització i primeres activitats dins l'Espai Ceretània, treball individual.

1 hora: Activitats al Castellot en grups cooperatius.

¼ d' hora: Posada en comú i conclusions

VI - MATERIALS QUE S'UTILITZEN

Els materials utilitzats són el propi quadern didàctic amb les activitats i il·lustracions i també les restes i objectes materials de les excavacions del jaciment que es troben a l'**Espai Ceretània** així com els plafons , audiovisual i l'eix cronològic digital del centre.

VII - CRITERIS D'AVUACIÓ

- Visita atenta, amb interès i respectuosa a l'exposició i a l'espai exterior del Castellot.
- Resposta adequada a les qüestions plantejades de comprensió i de reflexió.
- Participació activa en el joc de pistes
- Conclusió final i posada en comú entre tot el grup classe.

Enguegem motors ...

Us proposem que com a treball previ per anar ben preparats per començar a treballar amb aquest quadern didàctic, pugueu desenvolupar aquestes tasques :

1.-MAPA DEL CASTELLOT:

Dibuixa com t'imagines que podia ser el Castellot de Bolvir.

Et donem unes pistes : Era un poblat amb cases per a viure-hi / plaça / muralla / entrada al poblat / torres de defensa / pont per entrar al poblat / camps al voltant.

Quan acabis el quadern, recupera el dibuix i modifica el que calgui.

2.-ABANS DE VISITAR-NOS, CONEIX EL MUSEU!

Vídeo institucional del Museu Espai Ceretània

<https://www.youtube.com/watch?v=za6vfXJroGI>

Descobreix Bolvir: **<https://bolvir.cat/navega/?pagina=3947>**

El jaciment del Castellot: **<https://bolvir.cat/govern-obert/catala/>**

Espai Ceretània: **<https://bolvir.cat/govern-obert/museu-espai-ceretania/museu/>**

Vídeo de presentació del Museu Espai Ceretània i del jaciment arqueològic d'El Castellot, on es mostren les feines arqueològiques realitzades durant l'any 2016

<https://www.youtube.com/watch?v=aNcPsZETJeM>

3.- UNA VEGADA HAGIS VISUALITZAT ELS AUDIOVISUALS, POSA'T A PROVA VERTADER O FALS

- El **Castellot** està ubicat a una zona elevada anomenada la Corona, a Bolvir, comarca de la Cerdanya.
- l'**Espai Ceretània** explica les restes que ens han arribat de materials de plàstic que utilitzaven els nostres avantpassats.
- El general cartaginès Hanníbal i els seus elefants van passar per la Cerdanya.
- El **Castellot** no va quedar mai abandonat, sempre hi va viure gent fins a l'actualitat.
- El **Castellot** estava situat en un lloc des d'on es podia veure i controlar un gran territori.

IX - TREBALL POSTERIOR

1. Recupera el dibuix del Castellot que has fet abans, en el treball previ, i potser hi pots afegir alguns elements nous que has après ara, i enumera amb fletxes cada part del Castellot.

2. Acaba la frase :

El Castellot de Bolvir és un jaciment .....

3. Visita altres elements del patrimoni cultural de la Cerdanya com **Bellovidere a Talló** o les **Pintures de Tallorta**: et sorprendran.